

2016-12-22
M2016/03064/Ke

Miljö- och energidepartementet

Strålsäkerhetsmyndigheten
171 16 Stockholm

Uppdrag om långsiktig kompetensförsörjning

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Strålsäkerhetsmyndigheten att utreda förutsättningarna för att upprätthålla en nationell kompetens inom myndighetens ansvarsområde, inom den egna myndigheten såväl som hos andra relevanta aktörer. Myndigheten ska kartlägga den nuvarande kompetensförsörjningen och analysera den framtida utvecklingen samt identifiera de områden där kompetensbrist föreligger eller riskerar att uppstå. Myndigheten ska även identifiera aktörer som finansierar forskning och utbildning inom relevanta områden, för att sedan hitta sätt att samverka kring kommande satsningar.

Strålsäkerhetsmyndigheten ska i dialog med industri, lärosäten och andra berörda aktörer identifiera aktörernas förutsättningar att på kort och lång sikt rekrytera personal med adekvat kunskap. Vid behov ska Strålsäkerhetsmyndigheten föreslå de åtgärder som krävs för att säkerställa att kompetens finns tillgänglig och att den kommer till användning i berörda verksamheter.

Strålsäkerhetsmyndigheten ska regelbundet informera Miljö- och energidepartementet. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2018 till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet). En lägesrapport med fokus på de aktörer som berörs av den närmast förestående reaktorutvecklingen ska redovisas senast den 30 september 2017.

Bakgrund

Tillgång till för strålsäkerheten kritiska kompetenser är en förutsättning för att upprätthålla strålsäkerheten i samhället. Uppbyggnad, upprätthållande och utveckling av kompetens är långsiktiga frågor och det krävs en långsiktighet och kontinuitet i detta arbete. Förändringar som påverkar tillgången

till för strålsäkerheten nödvändig kompetens behöver identifieras i god tid för att eventuella negativa konsekvenser ska kunna förebyggas och hanteras.

Strålsäkerhetsmyndigheten ska enligt 6 § förordningen (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten bidra till utveckling av nationell kompetens för dagens och framtidens behov inom sitt verksamhetsområde. Instruktionen bygger på de bedömningar som redovisades i propositionen om kärnsäkerhet och strålskydd (prop. 2005/06:76) där regeringen bl.a. konstaterade att forskning och tekniskt utvecklingsarbete inom kärnteknikområdet är av stor betydelse för kärnsäkerheten och kärnavfallshanteringen samt att dessa frågor kommer att vara aktuella under lång tid i Sverige.

Artikel 7 i rådets direktiv 2009/71/Euratom av den 25 juni 2009 om upprättande av ett gemenskapsramverk för kärnsäkerhet vid kärntekniska anläggningar ställer krav på medlemsstaterna att säkerställa tillgången till relevanta utbildningar inom det kärntekniska området. Krav på att upprätthålla och utveckla nationell kompetens anges även i artikel 11 i konventionen om kärnsäkerhet. Vidare konstaterade en internationell IRRS-granskning som avslutades 2016 att Sverige inte fullt ut lever upp till Internationella atomenergiorganets standarder när det gäller åtgärder för att upprätthålla kompetensen för kärnsäkerhet och strålskydd.

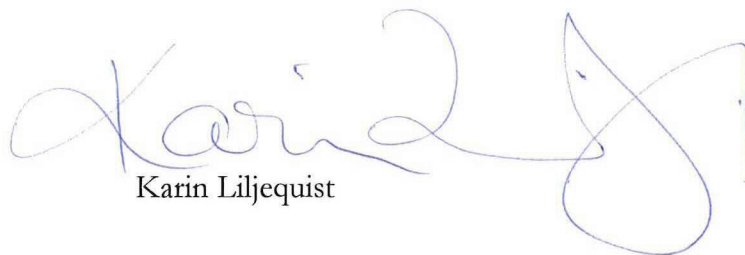
I dagsläget sker betydande förändringar såväl inom kärnkraftssektorn som inom relevant utbildning som kan komma att påverka kompetensförsörjningen. Kärnkraftsindustrin har beslutat att lägga ned fyra kärnkraftsreaktorer fram t.o.m. år 2020. Minskningen av antalet reaktorer i drift kan även få konsekvenser för nationellt baserade leverantörer som kan få svårt att behålla kritisk kompetens. Det har även skett en starkt minskad tillströmning av studenter till de kärntekniska ämnena vid svenska universitet och högskolor.

För att garantera en fortsatt positiv utveckling av strålsäkerheten i Sverige är en robust kunskaps- och kompetensförsörjning avgörande. Det är också en förutsättning för att Sverige ska kunna uppfylla sina internationella och europeiska åtaganden inom strålsäkerhetsområdet. Det krävs ett utbildningssystem med volym och kvalitet på alla nivåer, allt ifrån relevanta universitetsutbildningar till en livskraftig och högkvalitativ forskning och en bransch som har en förmåga att attrahera utexaminerade studenter. Det är därför viktigt att analysera och utarbeta lösningar utifrån en helhet.

Förutsättningarna för att upprätthålla och utveckla nationell kompetens på området bör därför ses över och vid behov stärkas genom en fördjupad redovisning.

På regeringens vägnar

Karolina Skog

Karin Liljequist

Kopia till

Utrikesdepartementet, enheten för nedrustning och icke-spridning

Finansdepartementet, budgetavdelningen

Utbildningsdepartementet, forskningspolitiska enheten

Miljö- och energidepartementet, energienheten